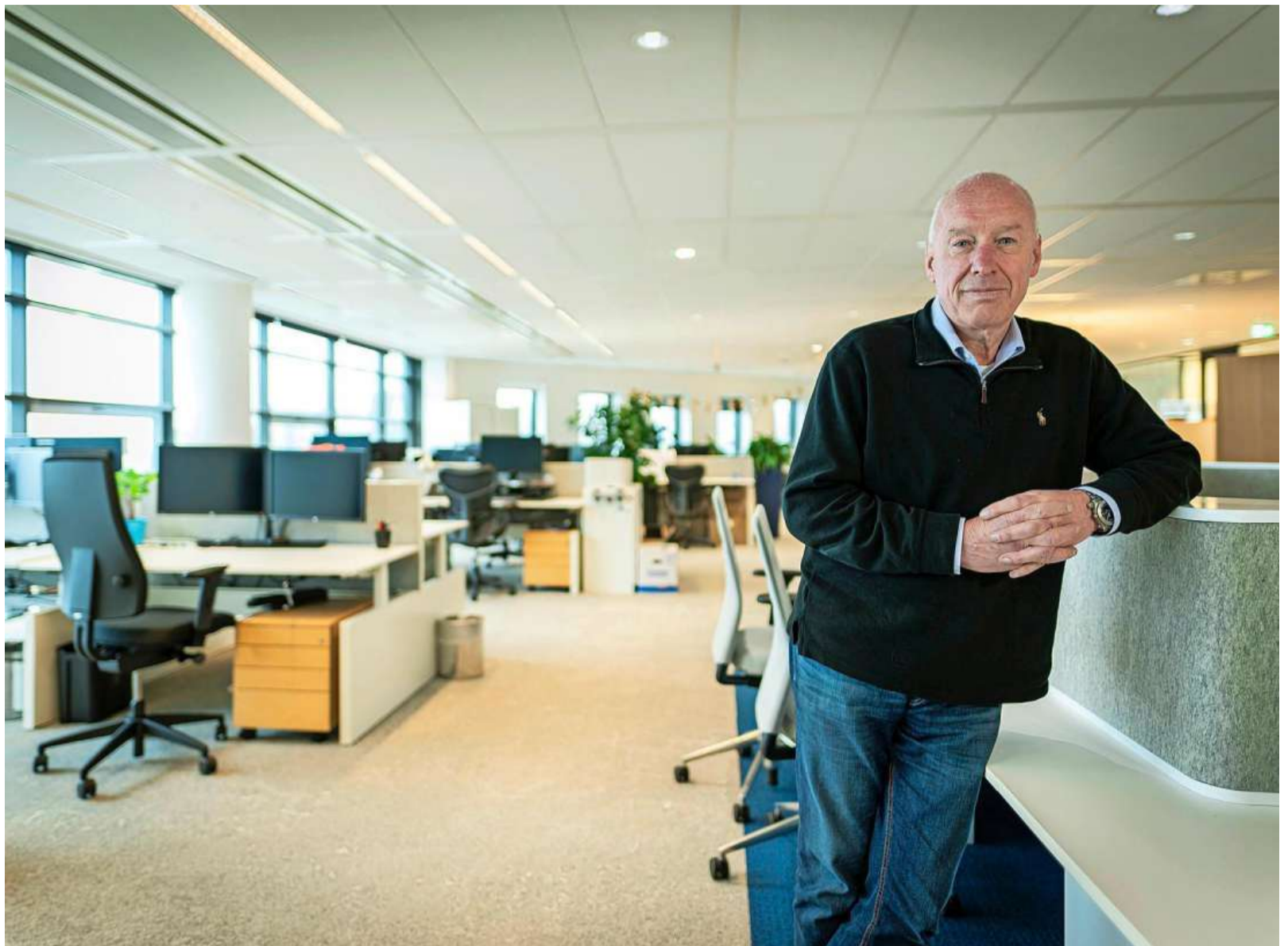

De koers van het Bio Science Park

Het Leiden Bio Science Park is de economische motor van Leiden, de kurk waar de stad op drijft. Honderden bedrijven werken er aan de wereld van morgen. Maar wat doen ze precies? De komende maanden duikt het Leidsch Dagblad in de wereld van de biotech in de regio. Deze keer: Pharming, een bedrijf dat al 34 jaar op het Bio Science Park actief is, een paar keer aan de rand van de afgrond stond maar nu toch floreert.

Deze serie verhalen wordt mede mogelijk gemaakt door het Leids Mediafonds.

Siymen De Vries: „Heerema ging inkrimpen, dus toen we hier de hele zevende verdieping konden huren hebben we toegeslagen.”

FOTO HIELCO KUIPERS

PORTRET Beursgenoteerd biotechbedrijf veranderde van brekebeentje in winstmachine

De lange adem van Pharming

Het Leiden Bio Science Park was nog geen drie jaar oud toen Pharming werd opgericht. Maar waar vrijwel alle andere bedrijven uit die tijd zijn inmiddels zijn verdwenen, floreert Pharming. Toch had dat niet veel gescheeld, diverse keren stond het biotechbedrijf aan de rand van afgrond.

Martijn de Meulder

Het kantoor van Siymen de Vries heeft een van de mooiste uitzichten van Leiden. Voor zich tot aan de einder ziet hij het Bio Science Park, achter hem strekt zich de historische binnenstad van Leiden uit. „En daar komen we vandaan”, wijst hij naar uit het raam naar het SL-plazagebouw naast Naturalis. „Onze labs zitten er nog steeds. Maar we zijn zo hard gegroeid de laatste jaren dat we meer ruimte nodig hadden. Heerema ging inkrimpen, dus toen we hier de hele zevende verdieping konden huren hebben we toegeslagen.”

Het gaat goed met Pharming. Het bedrijf dat ooit beroemd werd met de genetisch aangepaste stier Herman heeft zich na een roerige geschiedenis heruitgevonden. „Een paar keer heeft het weinig gescheeld of we waren er niet meer”, zegt De Vries. „Maar sinds de goedkeuring van Ruconest voor gebruik in de Amerikaanse gezondheidszorg is alles veranderd. Pharming is in een nieuwe periode aangekomen.” Ruconest is de naam van een middel dat het Leidse bedrijf ontwikkelde tegen acute angio-oedeem, een zeldzame ziekte die aanvallen van weefselzwellingen veroorzaakt. Patiënten kunnen het middel bij een aanval zelf inspui-

„
Zelf groeien is beter dan aandelen drukken om te blijven overleven

ten. Na jaren van onderzoek werd het in 2014 in de VS goedgekeurd. De Vries: „Dat was een mooi moment, maar aanvankelijk zou een Amerikaans bedrijf de verkoop in de VS doen. Dat scheelde ons veel inkomsten en kwam door een deal uit het verleden toen we in geldnood zaten. Pas vanaf het moment dat we die overeenkomst eind 2016 af konden kopen werden de contouren van het Pharming van nu zichtbaar: een bedrijf dat medicijnen zowel ontwikkelt als op de markt brengt.”

Het lijkt een goed idee te zijn geweest, vanaf 2018 boekt Pharming dankzij Ruconest jaarlijkse nettowinsten van rond dertig mil-

joen euro - de omzet in het laatste boekjaar 2020 was 187 miljoen euro. Geen kinderachtige bedragen. En er zit mogelijk nog meer in het verschiet, want begin deze maand maakte Pharming bekend dat het de belangrijke tweede en derde fase van de klinische studie van haar nieuwste medicijn leniolisib heeft afgerond. Leniolisib werkt tegen de zeldzame auto-immuunziekte APDS, de afronding betekent dat het middel goed werkt en mogelijk dicht bij ingebruikname is. De Vries: „We kunnen nu de registratieprocedure starten en verwachten dat leniolisib dan vanaf begin volgende jaar in de Verenigde Staten op de markt komt, in Europa een paar kwartalen later, gevolgd door Japan. Als dat allemaal goed loopt kan de omzet uit leniolisib die van Ruconest ruimschoots gaan overstijgen.”

Stabiliteit

Het belangrijkste aan deze ontwikkeling is volgens de CEO dat zijn bedrijf niet langer afhankelijk is van één middel: „Met leniolisib zetten we een tweede poot onder het bedrijf, dat is goed voor de stabiliteit en groeiomgankelijkheden van Pharming. Zo hopen we meer poten op te zetten. We ontwikkelen nu ook een nieuwe gentherapie voor angio-oedeem die we in licen-

tie hebben genomen van een Brits bedrijf. Ook werken we - met de techniek die we gebruiken voor de productie van Ruconest - aan medicijnen voor onder meer acuut nierfalen; een veel grotere markt.” Die medicijnen verkeren nog altijd in een vroege fase van hun ontwikkeling, het kan dus nog vele jaren duren voor ze op de markt verschijnen „Daarom kijken we ook naar het overnemen van bedrijven of nieuwe licentiedeals voor medicijnen die verder in hun ontwikkeling zijn zodat we het vliegwieltje verder aan kunnen slingeren.”

Bouwen

De Vries - een van de langst zittende beurs-CEO's van Nederland, sinds 2008 - zegt het met een brede glimlach. „Natuurlijk, het is fantastisch om op deze manier aan het bedrijf te bouwen na alles wat we hebben meegemaakt. Zelf groeien is beter dan aandelen drukken om te blijven overleven. En ik ben opgeleid als arts, het is mooi om iets te kunnen betekenen voor patiënten. Erfelijk Angio-oedeem is een ongelofelijk onberekenbare en enge ziekte. Mensen met APDS zitten hun halve leven in het ziekenhuis. Dat wij dat kunnen veranderen geeft mij in ieder geval veel voldoening.”

Pharming

Idee: oplossingen vinden voor ernstige ziektes waarvoor nog geen of beperkte geneesmiddelen zijn.

Waar: de zevende etage van het Heerema-gebouw aan de Vondellaan, pal naast het Leiden Bio Science Park

Wie: Siymen de Vries (62), CEO

Aantal medewerkers: 350, waarvan 150 in de labs en kantoren in Leiden. De rest in onder meer de Verenigde Staten, Groot-Brittannië, Duitsland en Frankrijk.

Beurswaarde: € 512 miljoen euro

Producten in de pijplijn: Pharming heeft één medicijn op de markt, hoopt begin volgende jaar goedkeuring te krijgen voor een tweede en werkt aan de ontwikkeling van nog vijf andere geneesmiddelen en therapieën.